

Κωδ.
8176

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009 ΤΕΥΧΟΣ Νο. 29
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ «Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ»
Αγίου Σίλα 29, Νέα Πεντέλη, 15236, Τηλ. 210 6138059 ΦΑΞ 210 8037827

Μία ακόμη χρονιά, ή έκτη από την ίδρυση του Συλλόγου μας, έφθασε στο τέλος της. Το Δ.Σ. και με την συμμετοχή όλων των μελών και φίλων προσπάθησε να διατηρήσει τον αρχικό ενθουσιασμό που είχαμε κατά την σύσταση του συλλόγου μας.

Εκτός της καθιερωμένης πλέον συμμετοχής μας στην δοξολογία της 25^{ης} Μαρτίου που γίνεται στο Εκκλησάκι των Αγίων Ταξιάρχων (Μιχαήλ και Γαβριήλ) στην Πρώτη Σχολή της Αστυνομίας λάβαμε μέρος στην αναπαράσταση της μάχης του Μανιακίου την 20^η Μαΐου 2009 πού γίνεται κάθε χρόνο στο Μανιάκι και ο πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Τίμος Φλέσσας κατέθεσε στεφάνι στην προτομή του ήρωα της οικογενείας μας ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟ ΦΛΕΣΣΑ (ΔΙΚΑΙΟ - ΑΡΜΟΔΙΟ) Ή ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ.

Προσπαθήσαμε να προγραμματίσουμε ορισμένες εκδρομές σε διάφορα ιστορικά μέρη της πατρίδος μας αλλά δυστυχώς δεν βρήκαμε ανταπόκριση από τα μέλη μας.

Επιθυμία μας δε είναι να διευρύνουμε τις δραστηριότητές μας, όπως αναφέρονται στο καταστατικό μας, γι' αυτό χρειαζόμαστε περισσότερα μέλη και κυρίως νεωτέρας γενιάς για να προχωρήσουμε μπροστά. Έκκληση σε όλους, βοηθείστε και συμπαρασταθείτε.

Θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε ότι οι μόνοι οικονομικοί πόροι του Συλλόγου μας είναι η συνδρομή σας. Το υπόλοιπο του ταμείου με το τέλος αυτής της χρονιάς είναι 549.00€ ποσό με το οποίο δεν είναι δυνατόν να συνεχίσουμε την έκδοση της εφημερίδας μας, εάν δεν συγκεντρωθούν περισσότερα χρήματα με τις συνδρομές.

Όπως και πέρυσι έτσι και φέτος αποστέλλουμε μια ταχυδρομική επιταγή με την παράκληση, όσοι δεν έχετε πληρώσει τη συνδρομή σας, να μας την επιστρέψετε συμπληρωμένη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

εύχεται ολόψυχα σ' όλα τα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου για τις
Άγιες ημέρες των Χριστουγέννων και του Νέου έτους 2010, υγεία και
ευημερία σε σας και στις οικογένειές σας.

Η γιορτή των Χριστουγέννων ας σταθεί αφορμή, πέραν από την ανταλλαγή ευχών και δώρων, να πλησιάσουμε στη Φάτνη της Βηθλεέμ, να φωτιστούμε από το φώς που εκπέμπεται από το θαυματουργικό Θείο Βρέφος.

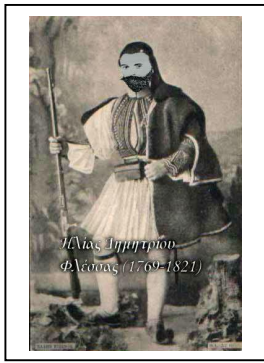
Χρειάζεται να κατανοήσουμε ξανά το μήνυμα των Χριστουγέννων που μεταδίδει: την ειρήνη, την συγκατάβαση, την αγάπη.

Στις 3 Ιανουαρίου 2009, θα κόψουμε, για 1^η χρονιά, την πίτα του συλλόγου μας, όπως βλέπετε στη σχετική ανακοίνωση. Σας προσκαλούμε όλους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο.

ΗΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΛΕΣΣΑΣ (1769-1821)

Ομομήτριος αδελφός του Παπαφλέσσα. Γεννήθηκε στην Πολιανή Μεσσηνίας το 1769. Ένας από τούς προεστούς της Επαρχίας Λεονταρίου. Κατά τον Π. Αργυρόπουλο από το 1815 είχε εγκατασταθεί στη Σμύρνη ως έμπορος και επέστρεψε στην Πολιανή το έτος 1818. Καίτοι δεν αναφέρεται ως "Φιλικός" στο 'Αρχείο Σέκερη, πρέπει να δεχθούμε ότι είχε μνηθεί στα "μυστήρια της Φιλικής Εταιρείας" διότι ο Παπαφλέσσας, τον ορίζει ανταποκριτή του, όταν ο τελευταίος εμυήθη εις τα της εταιρείας.¹

Εις την μάχη του Βαλτετσίου υπήρξε, μετά των αδελφών του Νικήτα και Ιωάννου ένας εκ των ηγετών των Ελλήνων πολεμιστών. Κατά την άλωση της Τρομπολιτσάς εισήλθε πρώτος εις την πόλη επικεφαλής των Μεσσηνίων, δια της πύλης του Λεονταρίου, τραυματισθείς όμως καιρίως πέθανε μετά από τρεις ημέρες.

Κατά αναφορά των τριών γιών του στις 24 Νοεμβρίου 1846 "...παρευρέθη εις διαφόρους μάχας και ιδίως εις την Καρύταιναν, Βαλτέτσιον, Τρίπολης όπου υπερασπιζόμενος γενναίως την τιμήν, την δόξαν και ελευθερίαν του Έλληνος, προσέφερεν εαυτόν τραυματισθείς βαρέως και θανών εκ τούτου."

'Αναφέρεται ως Φιλικός εις τα 'Αρχεία της Τσαρικής 'Αστυνομίας²
1817 'Επεισόδιο Μονής Ρεκίτσα³.

Ο Φωτάκος αναφέρει επεισόδιο με τον Τούρκο αγά Χουσεϊν Σερντάρη από το Λεοντάρι για κτηματικές διαφορές με το μοναστήρι, χάριν του οποίου με ευφυές σχέδιο υπερημύνθη ο μοναχός Παπαφλέσσας άλλ' επροκάλεσε την μίσην του Τούρκου. Επίσης αναφέρει ότι «εγένετο εκεί ενός συνοικεσίου ή διάλυσης, αποδοθείσα εις τας ενεργείας του Παπαφλέσσα, τον οποίον παρέστησαν τότε ως άνθρωπον ταραξίαν εις τον Πασάν, όστις απέστειλεν αμέσως εκ Τριπόλεως δώδεκα Τούρκους στρατιώτας (καβάσιδες) να τον συλλάβουν. Οι δε στρατιώται ούτοι πορευθέντες εύρον αυτόν εις τα καλύβια Αργύλου της Πολιανής μετά των αδελφών του.

Αφού δε ούτοι είδον τούς στρατιώτας ερχομένους, κατενόησαν ότι ζητούν να συλλάβουν τον Φλέσσα, όστις αμέσως έλαβε τον δρόμον προς Γαρδίκι, Καλαμών, μετόχιον του μοναστηρίου. Οι δε αδελφοί του αντεστάθησαν εις τούς Τούρκους διά των όπλων, περάσαντες πέραν του ξηροποταμίου του μεταξύ Αργύλου και Γαρδικίου, οχυροθέντες εις τίνα ευρεθείσαν εκεί ασβεστοκάμινον, και απειλούντες τούς Τούρκους, οίτινες υποχωρήσαντες ίσταντο έφιπποι εις μέρος επίπεδον, υβρίζοντες και πυροβολούντες τον Παπά Φλέσσα. Ενώ δε εγένοντο ταύτα, Ο Παπαφλέσσας σηκωθείς επάνω εφώναζε δυνατά και είπε. "**Βρέ κερατάδες Τούρκοι να πάτε πίσω εις τον αφέντην σας τον κερατά, να τού ειπήτε ότι εγώ φεύγω δια την Πόλιν, και δεν θα γυρίσω πίσω απλούς καλόγηρος, ή δεσπότης θα έλθω, ή πασάς**».

-1819 "Έλαβε μέρος στη μυστική σύσκεψη των οπλαρχηγών πού έγινε στην 'Ιερά Μονή Βελανιδιάς, Καλαμάτας (Μάιος 1819) όπου ανακοινώθηκαν σχέδια και αποφάσεις των εν Βουκουρεστίω Φιλικών σχετικώς με την προπαρασκευή και την εν καιρώ έναρξη τού 'Αγώνος⁴.

-1821 21 Μαρτίου Στην άλωση της Καλαμάτας συμμετέχει επικεφαλής 400 ανδρών. Είχε καταλάβει τα Καλύβια των Καλαμών όπου και φόνευσε τον διαφεύγοντα Τούρκο πρόκριτο και εμπειρικό ιατρό Μουράτ. Ήταν ο πρώτος Τούρκος πού έπεσε από τα πυρά της επανάστασεως του 1821.

Συμμετέχει στην πολιορκία της Καρύταινας. Μετά τη διάλυση τού στρατοπέδου της πολιορκίας, οι Τούρκοι παίρνουν τούς πολιορκημένους της Καρύταινας και μεταβαίνουν εις Τρίπολιν. "... Τότε κατά το μέρος τού Φραγκόβρυσου ήτο., Ηλίας Φλέσσας.. και τούς ετουφέκισαν ξέμακρα"⁵

(Συνέχεια στη σελίδα 3)

¹ Αρχείο Σέκερη

² Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά 1964 σελ. 342

³ Φωτάκος, Βίος του Παπα Φλέσα

⁴ Γ. Αναπλιώτης: Το ημερολόγιον τού Αγώνος εν Μεσσηνία. Καλαμάτα 1971. σελ.15)

⁵ Φωτάκος. Απομνημονεύματα σελίδα 76

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ΒΑΛΤΕΤΣΙ: Ο Φωτάκος μας λέει : "... Την 16 Απριλίου (1821) επήγαμεν εις το Βαλτέτσι (σύστασης στρατοπέδου, όπερ διελύθη) ήτο σχεδόν το όλον της Πελοποννήσου ... όλοι οι καπεταναίοι της Μάνης και της Μεσσηνίας, ... ο 'Ηλίας Φλέσσας .." ⁶

12-13 Μαΐου 1821 Μάχη του Βαλτετσίου.

«Τα ταμπούρια κρατούν 4 Φλεσσαίοι, με 845 άνδρες, ο Νικήτας και Ηλίας αδέρφια του Παπαφλέσσα και οι δύο υιοί το Ηλία Δημήτριος και Γεώργιος, χιλίαρχοι. Ο Κεχαγιάμπεης εγκαταλείπει το πεδίο της μάχης αφήνοντας πίσω του 514 νεκρούς και 635 τραυματίες. Έλληνες έπεσαν 4⁷ ...Ο Ηλίας Φλέσσας ήτον ο μόνος όστις περιεφέρετο ατρόμως εις τα ταμπούρια της εν Βαλτετσίω μάχης, και διανέμων φυσέκια εις τους μαχόμενους Έλληνας, εμψυχώνων αυτούς, εφώναζε "Κτυπάτε αδέρφια τούς εχθρούς και η νίκη είναι ιδική μας.»⁸

-28 Απριλίου (1821) β! σύστασης στρατοπέδου Βαλτετσίου. "... Όλοι οι καπεταναίοι όσοι και πρωύτερο επέστρεψαν στο Βαλτέτσι." ⁹

ΤΡΙΠΟΛΙΣ:

Ο Φωτάκος συνεχίζει: «Κατά την σύσταση τού στρατοπέδου εις 'Αγ. Βλάσην (πολιορκία Τριπόλεως) εις την θέση "Μύτικας" μεταξύ άλλων οπλαρχηγών ο 'Ηλίας Φλέσσας με τούς Λεονταρίτας, ... (σελ. 146). Η πολιορκία της Τριπόλεως "στενεύει" Ο Κεφάλας έκράτει ... μεταξύ της Πόρτας τού Μιστρά και Λεονταρίου. ... Οι Φλεσσαίοι ... , έπιασον πλησίον τού Κεφάλα επάνω εις την Παλουκόραχιν."¹⁰ "Κατά την άλωση της Τριπόλεως είσείλθε πρώτος εις την páλιν επικεφαλής των Μεσσηνίων διά της πύλης τού Λεονταρίου, τραυματισθείς όμως καιρίως απέθανε μετά τρείς ημέρας.» ¹¹

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προικοδοτήσεως τινών ορφανών¹²

ΟΘΟΝ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Επί τη προτάσει της 'Ημετέρας επί των Οικονομικών Γραμματείας, αποφασίζομεν και διατάττομεν τα εξής.

Εις τας Κυρίας Παναγιώταν και Μαρίαν, θυγατέρας τού ποτέ οπλαρχηγού 'Ηλία Φλέσια αδελφού τού Γρηγορίου Δίκαιου (Παπαφλέσσα) να δοθώσι χάριν προικοδοτήσεως και εις λογαριασμόν των όσων η οικογένεια αυτών έχει να λαμβάνει διά παλαιάς απαιτήσεις καλλιεργήσιμος Γή εκ των διαθεσίμων εθνικών, όπου ήθελον ζητήσει δραχμών τριών χιλιάδων πεντακοσίων αρ. 3500 διά μίαν έκτασιν κατ' εκτίμηση.

'Η 'Ημετέρα επί των Οικονομικών

'Εν Αθήναις, την 18(30) Σεπτεμβρίου 1842

ΟΘΩΝ

Ο Διευθυντής της επί των Οικονομικών Γραμματείας Γ.Κ. Τισαμενός

Κατά την από 14/11/1846 αναφοράν της χήρας συζύγου του Αικατερίνης: "ο 'Ηλίας Φλέσσας, πρώτος μεταξύ των κατά την Πελοπόννησον έταιριστών μνηθείς το μυστήριο της Φιλικής 'Εταιρείας παρά τού αδελφού του αιμνήστου Γρηγορίου Φλέσσα δεν έλειψε να εκπληρώσει πιστώσ τον οποίον έδωκεν όρκον. "Όθεν προ της 'Επανάστασεως κατηγήσας πολλούς προς τον σκοπόν τούτον, άμα ανεπετάθη ή Ιερά της Ελευθερίας σημαία, ενεδύθη τα όπλα του και τρέχων (Συνέχεια στη σελίδα 4)

⁶ Φωτάκος. Απομνημονεύματα σελίδες 94,95

⁷ Χρ. Παρασκευόπουλος, Ο Παπαφλέσσας και το Μανιάκι, Καλαμάτα 1938

⁸ Αμβρόσιος Φραντζής, Επίτομη Ιστορία της Αναγεννηθείσης Ελλάδος τόμος Β' σελίδα 15, 16

⁹ Φωτάκος Απομνημονεύματα σελίδα 99)

¹⁰ Φωτάκος Απομνημονεύματα σελίδες 157, 158)

¹¹ Μεγάλη Ελλ. Εγκυκλοπαίδεια τού Πυρσού Τόμος ΚΔ σελίδα 63

¹² Φ.Ε.Κ. 21/1842. Έκτακτο Παράρτημα σελίδα 137

Ο ΠΛΑΤΑΦΛΕΣΣΑΣ

εις τας διαφόρους ανάγκας της πατρίδος, προεκινδύνευσε και ουδέν λογιζόμενος την κατοναλισκομένην κατάστασίν του (=περιουσία) και την αναγκαίαν εις την οικογένειάν του προστασίαν του.

Με τοιούτον ακραιφνή ζήλον προσφερόμενος παρευρέθη εις διαφόρους μάχας και ιδίως εις την Καρύταιναν, Βαλτέτσι, Τρίπολιν, όπου υπερασπιζόμενος γενναίως την τιμήν, την δόξαν και την ελευθερίαν του "Έλληνας προσέφερεν έαυτόν, πληγωθείς βαρέως (σημ: Μ.Η. Φερέτου: κτυπηθείς με μαχαίρι προφανώς) και θανών εκ τούτου."¹³ Κατά την αυτήν ήμερομηνίαν (14 Νοεμβρίου, 1846) τα παιδιά του Ιωάννης, Παναγιώτης και Ηλίας υπέβαλον αίτησιν προς την επί τού αγώνος έξεταστικήν έπιτροπήν και ζητούν ως γνήσιοι κληρονόμοι τού πατρός των Ηλία και των αδελφών των Γεωργίου και Δημητρίου την ανάλογον αποζημίωσιν.

«... έμυήθη εις τα μυστήρια της εταιρείας μεταξύ των πρώτων υπό τού αδελφού του Γρηγορίου ... προ της επαναστάσεως κατήχησε πολλούς ... άμα ανεπετάσθη ή Έρα της ελευθερίας μας σημαία ένδύθη τα όπλα και τρέχων εις τας διαφόρους ανάγκας της πατρίδος προεκινδύνευε ... παρευρέθη εις διαφόρους μάχες και ίδια εις την Καρύταινα, Βαλτέτσι, Τρίπολιν όπου ... προσέφερεν εαυτόν πληγωθείς βαρέως και θανών εκ τούτου. Αυτά τα τρία Θύματα προσέφερεν εις τον Βωμόν της Έλευθερίας ο οίκος μας» .

Την 12 Ιουνίου 1865 ή Αικατερίνη Χα Ηλία Φλέσσα δι' αναφοράς της αιτείται αύξησιν της συντάξεώς της από 25 σε 100 δρχ. Την 15ην Ιουνίου 1865 έλαβεν απάντησιν από τον Δήμαρχον Καλαμών Μαυρομιχάλην ότι της εγκρίνετε η νόμιμη αύξηση,

Ο Ηλίας Δημητρίου Φλέσσας είχε οκτώ (8) παιδιά. τους: Ιωάννη, Παναγιώτη, Δημήτριο, ο οποίος σκοτώθηκε στο Μανιάκι το 1820 μαζί με το θείο του Γρηγόριο Παπαφλέσσα, Κωνσταντίνο, Γεώργιο, ο οποίος σκοτώθηκε στο Ναύπλιο το 1823 και τον Ηλία ο οποίος γεννήθηκε μετά τον θάνατό του στην άλωση της Τριπολιτσάς και δύο κόρες την Παναγιώτα και την Μαρία.

Η λαϊκή μούσα ευγνωμονούσα προς τον Ηλία Δημητρίου Φλέσσα και τους μεγάλους πατριώτες, Φλεσσαίους, αφιέρωσε το κάτωθι δημοτικό τραγούδι:

Τ' αηδόνι το περήφανο, με την γλυκιά λαλιά του,
στον Πλάτανο του Βαλτετσιού κατέβη απ' την χαρά του.
Γαλιάντρα περασ' απ' εκεί, στέκει και το ρωτάει,
Αηδόνι γιατί χείρεσαι, και τόσο καμαρώνεις
και την Γλυκιά σου την λαλιά στον πλάτανο απλώνεις;
Κατέβηκα στον πλάτανο να ιδώ τα παλληκάρια
που πολεμούν με την Τουρκιά σ' τ' άγρια λιοντάρια.
Να καμαρώσω τους Αετούς με τ' ασημάρματά τους,
με τα χρυσά τσαπράζια τους και με την λεβεντιά τους.
Είναι οι αετοί της Πολιανής, και του Μωριά καμάρι,
είν' τά παιδιά της Φλέσσαινας, παλληκαριά και χάρι,
Δεν τα τρομάζει η Αραπιά, τουφέκια και κανόνια,
ωσάν λιοντάρια πολεμούν εδώ και τόσα χρόνια.
Και οι Αετοί της Πολιανής γυρίζουν και του λένε,
Αηδόνι μας περίφανο κελάηδησε λιγάκι,
ως που να ρθή ή άγια στιγμή να φύγη το φαρμάκι
Πού μέσα έχει η καρδούλα μας εδώ και τόσα χρόνια,
μάχουμε ελπίδα στο Θεό, να μη μας μείνη αιώνια.
Κυπαρισσένια έχουν κορμιά
και τα σπαθιά των Δαμασκιά.
Στις πέτρες τ' ακονίζουνε
και τους εχθρούς θερίζουνε.

¹³ Αρχείο Αντιγράφων Μίμη Η. Φερέτου.

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ

Η νίκη της 12-13 Μαΐου 1821 στο Βαλτέτσι αποτελεί το φωτεινό ορόσημο, που θεμελίωσε την ελπίδα της νίκης και έδωσε το όραμα της λευτεριάς στους επαναστατημένους Έλληνες.

Υπό Σταύρου Γ. Καπετανάκη, Υφηγητή Νευρολογίας και Ψυχιατρικής

Μανιάτες, Μεσσήνιοι και λίγοι Αρκάδες οχυρωμένοι στα ταμπούρια του Βαλτετσίου, αμύνθηκαν με επιτυχία στις επιθέσεις των Τούρκων της Τριπολιτσάς, που ανέρχονταν περίπου σε 10-12.000 άνδρες υπό την ηγεσία του πολέμαρχου Κεχαγιάμπεη Μουσταφά. Πολλά επαναστατικά σώματα Ελλήνων οπλαρχηγών από διάφορα μέρη της Πελοποννήσου, που πολιορκούσαν την Τριπολιτσά, έσπευσαν να βοηθήσουν τους αμυνόμενους. -Μετά από σκληρό αγώνα, βλέποντας οι Τούρκοι το ακατάβλητο των Ελλήνων που κρατούσαν τα ταμπούρια και τη συνεχή αύξηση των επιτιθεμένων επαναστατών που τους χτυπούσαν στις πλάτες τους, αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν. Η επιστροφή τους στην Τριπολιτσά έγινε φυγή επονειδιστη και οι περήφανοι κατακτητές πετούσαν τα όπλα τους, για να φτάσουν γρηγορότερα και να εξασφαλίσουν καταφύγιο πίσω από τα τείχη της πρωτεύουσας τους. .

Η νίκη ήταν αναμφισβήτητα όλων των Ελλήνων πολεμιστών. Ακόμη κι αυτοί που δεν πρόλαβαν να φθάσουν στο πεδίο της μάχης, με την απόμακρη παρουσία τους ενδυνάμωσαν το φόβο των Τούρκων, οι οποίοι υποχρεώθηκαν σε φυγή. Αλλά οι Μανιάτες και οι Μεσσήνιοι που πρωταγωνίστησαν στον άθλο του Βαλτετσίου, παραγκωνίστηκαν και ξέμειναν-θεατές στο στεφάνωμα ως νικητή, του Θεόδωρου, Κολοκοτρώνη. Ο τελευταίος καρπώθηκε ολοκληρωτικά μια νίκη, από την οποία δεν του ανήκε. παρά μόνο ένα μικρό μερίδιο.

Σε μια αναφορά ¹⁴(1) της 26 Σεπτεμβρίου 1824 περιγράφεται για πρώτη φορά η νικηφόρος μάχη του Βαλτετσίου από τον Οιτυλιώτη Ηλία Τσαλαφατίνο και τον, αδελφό του Ιωάννη Κατσανό ¹⁵, που πρωταγωνίστησαν στο θρίαμβο.

Ο Ηλίας Τσαλαφατίνος είναι μια ξεχασμένη ηρωική μορφή της επαναστάσεως του 1821, ο οποίος στις ημέρες μας έπρεπε να έχει προβληθεί ατούς νέους σαν πρότυπο, αντί να καλύπτεται από το αδιαφανές πέπλο της λήθης ή α-κόμη και της αγνωμοσύνης των Νεοελλήνων. Μα κι αν ακόμη έχουμε να επιδείξουμε από, την επανάσταση πολλούς γενναίους πολεμιστές, δεν υπάρχει άλλος απαλλαγμένος από αρχομανία και ιδιοτέλεια σαν τον Ηλία Τσαλαφατίνο. Αυτός είναι ο μοναδικός¹⁶ που δεν δέχτηκε το βαθμό του αντιστράτηγου που του απονεμήθηκε και όπως το δικαιολόγησε, μπορούσε πρόθυμα να πολεμά και χωρίς αυτό το αξίωμα. Όταν ακόμη η διοίκηση του χορήγησε 2.000 γρόσια, είπε το ανεπανάληπτο: «'αν και πτωχός δεν τα δέχομαι, δια τον λόγον ότι το έθνος είναι πτωχότερον!».

Στο απόσπασμα της αναφοράς αυτού του ηρωικού Μανιάτη για τη μάχη της 12-13 Μαΐου 1821 στο Βαλτέτσι περιλαμβάνονται τα ακόλουθα, αρχίζοντας την περιγραφή του από τα Βέρβена, στα οποία βρέθηκε στις αρχές του μήνα.

Εκείνον τον καιρόν ήλθε και ο μακαρίτης καπετάν Κυριακούλης εις Δέρβена, και απεφασίσαμεν να πάμεν να παντήσωμεν τον μακαρίτην Μπετζαντέ (Ηλία Μαυρομιχάλη) οπού ήταν εις του Πάπαρη. και οπού το εκρίναμεν εύλογον να πλησιάσω, καθώς ανταμώθημεν. Ο μακαρίτης Κυριακούλης ήθελε να πάμε εις ένα βουνόν να είμασθε καρσί (κατ' ευθείαν απέναντι) εις τα Δέρβена, ο δε ήρωας Μπετζαντές και εγώ ηθέλαμεν εις Βαλτέτζι, και έτζι υπήγαμεν, πηγαινάμενοι εκεί αμέσως ο Μπετζαντές και ο Ηλίας Φλέσσας, και αυτός ήτονε ήρωας.

Εξαλώθημεν πέτρες και ως το βράδυ ετελειώσαμεν του Κυριακούλη το ταμπούρι. Εις τον ίδιον καιρόν εμεράσαμεν τα ταμπούρια. Ο μακαρίτης Μπετζαντές με τους δυο Φλεσσαίους επήραν το εδικό τους. Ο δε Γιάννης Μπετζαντές με Οικονομόπουλο και με Κεφάλια έπιασαν το άλλο, ο δε Κατζανός με τους Πουραίους έπιασαν την εκκλησίαν, ο δε δυστυχής Τζαλαφατίνος μου δώσανε το έξω ταμπούρι, και μου δώσανε τους Καλαματιανούς, αλλ' η τύχη μου πριν να άνοιξη ο πόλεμος μία ημέρα μου ήλθον εβδομήντα πέντε Λεονταρίται, και αμέσως έβγαλα τους Καλαματιανούς και εκράτησα εκείνους. Την άλλην ημέραν εις τας τρεις η ώρα έφθασαν οι εχθροί.

Οι Λεονταρίται είναι γενναίοι, μα αμαθείς και μου εδειλίασαν βλέποντας ένα πλήθος όπου μας εμβήκαν εις τις πλάτες, οπού ήτον ο ίδιος ο Κεχαγιάς. Ετότες τους ωρκώθηκα, ότι όποιος βουληθή να φυγή εγώ τον σκοτώνω και τους παίρνω και τους βάνω κάθε ένανε εις τον τόπον του, και όντας να βγάζουν τα κεφάλια τους από πάνω τους έκαμα του καθενός το μασγάλι του, και τους εδιόρισα τα μισά τουφέκια να αδειάζουν, και τα μισά να γεμίζουν, και αν δεν πρωτοβαρέσω εγώ εσείς να μην σεισθήτε. Σας ορκώνομαι την ορμήν των Αρβανιτών έως διακόσια μπαϊράκια όπου οι μπαρκαταράιοι έπεφταν, και κατόπιν οι άλλοι τα παίρνουν έως ήλθαν και μας τα στήσαν εις τα ταμπούρια μας, και από μέσα εμείς τους τα επήραμεν σκοτώνοντας όμως τους μπαρκαταραίους, αλλιώςτικα δεν ηύρα τζαρές να κόψω την ορμήν, τους έδειξα την τέχνην των στρατιωτών με τις πέτρες, και ετότες εκόπηκε η ορμή τους. (Συνέχεια στη σελ. 6)

¹⁴ ΓΑΚ, Υπουργείο. Πολέμου, φάκελος. 29, έγγραφο 045.

¹⁵ Οι απόγονοι του εγκαταστάθηκαν στην Καλαμάτα.

¹⁶ Ν. Σπηλιάδη, Απομνημονεύματα, τόμος Α', σελίδα 512.

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

Οι καλοί Έλληνες σαν έμαθαν την τέχνην έριχναν λιθάρι υπέρ τας τρεις οκάδας. Τα άλλα ταμπούρια είπαν να πάς (απάνω) του Τζαλαφατίνου το ταμπούρι, μα βοήθεια δεν ημπορούνε να μου κάμουν διατί επαλέμουνε όλα, και αν ήθελε πάγη το ειδικό μου ταμπούρι, ο Θεός συγχώρεση και τα άλλα. Με το βασίλευμα του ήλιου ήλθε ιμάτι (βοήθεια) ο μακαρίτης ο Ηλίας, ο Φλέσσας με τον αδελφό του Νικήτα".

Για να γίνει κατανοητό το μέγεθος της συμβολής του καθενός στη νίκη του Βαλτετσίου; θα πρέπει να εξετάσουμε τα γεγονότα από την αρχή. Όταν στις 23 Μαρτίου 1821 απελευθερώθηκε η Καλαμάτα, όπως ο Θ. Κολοκοτρώνης είπε στη διήγησή¹⁷ (4) των απομνημονευμάτων του: «εκάμαμε συνέλευσι, πόθεν να πρωτοκινήσαμε τα στρατεύματα. Οι Καλαματιανοί εκατάφεραν τον Μπέη να πάμε εις την Κορώνη δια να μην βάλουν σπαθί οι Τούρκοι στους Χριστιανούς. Εγώ δεν εστρέχτηκα, είπα να πάμε εις την παλαιάν Αρκαδίαν, εις το κέντρο δια να βοηθούμε τους άλλους. Τότενες τους είπα: εάν μου δώσετε βοήθεια από τούτο το στράτευμα, καλώς, εμμή αναχωρώ να υπάγω εις το κέντρο. Είχα λάβει γράμμα από τον Κανέλλο (5), με προσκαλούσε, ότι είχε 10.000 άρματα, και να έμβω επί κεφαλής»

Δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι η ιδέα στροφής προς το κέντρο του Μοριά ήταν έμπνευση που ανήκε αποκλειστικά στο Θεόδωρο Κολοκοτρώνη. Η ανάγκη πολιορκίας της Τριπολιτσάς από τους επαναστάτες ήταν γνωστή από τα Ορλωφικά. Επειδή όμως ο θ. Κολοκοτρώνης γνώριζε άριστα τον τόπο, ανέλαβε να οδηγήσει τα Ελληνικά σώματα προς τα μεσόγεια και αρχικά προς το " Λεοντάρι, όπου υπήρχε ισχυρή τουρκική παροικία, η οποία όμως αυτοβούλως ασφαλίστηκε στην Τρίπολη.

Από την Ανατολική Μάνη και την επαρχία του Μυστρά ένα μέρος υπό τους Τρηγοράκηδες βάδισε εναντίον του κάστρου της Μονεμβασίας, ενώ συγχρόνως ένα άλλο σώμα υπό τον Κυριακούλη Μαυρομιχάλη και τον Αντώνιο Νικολόπουλο στράφηκε προς το κέντρο της Πελοποννήσου και πήγε στη Βλαχοκερασιά, όπου και στις 10 Απριλίου διαλύθηκε από τους Τούρκους της Τριπολιτσάς. Επίσης το στρατόπεδο των Βερβαίνων σχηματίστηκε από το δεσπότη Βρεσθένης Θεοδώρητο, τον Παναγιώτη Γιατράκο, τον Αναγνώστη Κοντάκη και τον Παναγιώτη Ζαφειρόπουλο κ.α. Ακόμη η συγκέντρωση των Καλαβρυτινών στο Λεβίδι δεν έγινε με οδηγία ή εντολή του Θ. Κολοκοτρώνη. Είναι άδικο να μονοπωλείται από έναν μια κίνηση που έγινε από πολλούς. Οι Πελοποννήσιοι καταδίωξαν τους Τούρκους της υπαίθρου και στη συνέχεια στράφηκαν προς τα γειτονικά τους κάστρα, ενώ όσοι δεν αντιμετώπιζαν κοντά τους Τούρκους κατευθύνθηκαν εναντίον της Τριπολιτσάς.

Είναι γνωστό ότι ο Θ. Κολοκοτρώνης με άνδρες του Μούρτζινου, και του Πετρόμπεη στράφηκε προς το κέντρο της Πελοποννήσου. Παράλληλα όμως και ανεξάρτητα από αυτόν βάδισε προς το Λεοντάρι και ο Ηλίας Μαυρομιχάλης με άλλους Μανιάτες. Τελικά στον Άγιο Αθανάσιο της Καρύταινας ο Θ. Κολοκοτρώνης με τους Μανιάτες εμπόδισαν με επιτυχία τους Τούρκους του Φαναριού (Ολυμπίας) να περάσουν από τη γέφυρα και τους ανάγκασαν να διαβούν τον ποταμό με απώλειες ανθρώπων και ζώων.

Στη συνέχεια συγκεντρώθηκαν στην Καρύταινα πολλοί Έλληνες και πολιορκήσαν το κάστρο, στο οποίο εκτός από τους εντοπίους Οθωμανούς είχαν βρει άσυλο και οι Τούρκοι της Ολυμπίας.

Τουρκικός στρατός από την Τριπολιτσά την 1η Απριλίου ήρθε στην Καρύταινα σε βοήθεια των πολιορκουμένων και διέλυσε χωρίς δυσκολία το ελληνικό στρατόπεδο. Κατόπιν ο Θ. Κολοκοτρώνης, που παρουσιάζει από τότε τον εαυτό του ως αρχηγό, έμεινε μόνος του στο Χρυσοβίτσι και αναγκάστηκε ο Παπαφλέσσας να του δώσει για συνοδό το Δημήτρουλα Δραγώνα από τη Σέλιτσα, για να μην τον φάνε οι λύκοι, όπως είπε.

Από εκεί ο Θ. Κολοκοτρώνης συναντήθηκε στη Μαρμαριά με τους άλλους οπλαρχηγούς και όπως γράφει¹⁸:

«...εστειλάμεν διαταγάς εις την Μεσσηνίαν και Μιστρά, και εσυνάχθημεν εις του Μαρμαρά έως 1.200, και από εκεί να πιάσουμε το Βαλτέτζι οπού ήτον αγνάντια από τα Βέρβена, από το Χρυσοβίτσι και Αλονίσθηνα (Καρυτηνά ορδιά). Στο Βαλτέτζι ευρίσκοντο ο Μούρτζινος, Γιατράκος, Κυριακούλης, Ηλίας Μπεζαντές, Νικηταράς, Αναγνωσταράς, εγώ ήμουν επί κεφαλής...". Όταν στις 24 Απριλίου δέχτηκαν επίθεση του τουρκικού στρατού οι Έλληνες πάλι διαλύθηκαν».

Στη διοίγησή του για την μάχη του Βαλτετσίου της 24 Απριλίου ο Θ. Κολοκοτρώνης αναφέρεται και στο αποτέλεσμα της: «...Το τουρκικό μέρος εκτυπήθη με το Γιατράκο, Κυριακούλη, Νικηταρά. Αυτοί υποχώρησαν, ετραβιούνταν, έφυγαν. Εγώ ήλθα από πίσω, επήγα και εγώ τον τονόρ εκείνων. Φθάνοντας μερικοί του Πέτροβα και Σιώρη οι Τούρκοι άρχισαν και έκαιγαν το Χωριό τους φώναζα: σταθείτε γεροί, γιατί θα μας πνίξουν. Εστάθημεν 30, λαβώνομεν ένα μπαϊραχτάρι. Ετζάκισαν οι Τούρκοι. Έφθασεν από τα Βέρβена, Πιάνα και Χρυσοβίτσι μεντάτι, τους γυρίσαμεν, τους κυνηγήσαμεν εις τον Κάμπον, κάτω από την Βολέτταν (Μάκρη) μισή ώρα μακρά από την Τριπολιτσά...».

Ο Αμβρόσιος Φραντζής¹⁹ περιγράφει διαφορετικά την έκβαση της μάχης: (Συνέχεια στη σελίδα 7)

¹⁷ Θ. Κολοκοτρώνη, *Διήγησις συμβάντων της Ελληνικής Φυλής*, Αθήναι 1846, σ. 52.

¹⁸ Θ. Κολοκοτρώνη, *Απομνημονεύματα* σ. 65.

¹⁹ Αμβροσίου Φραντζή, *Επίτομη Ιστορίας της Αναγεννηθείσης Ελλάδος περί της Ελληνικής Επανάστασεως*, Αθήνα 1960, σ. 96-7.

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

"...ούτω δε εξεστράτευσαν εκ Τριπολιτσάς υπέρ τας 7.000 Οθωμανοί πεζοί τε και ιππείς, τους οποίους ιδόντες οι Έλληνες, τω όντι διελύθησαν άνευ τινός αντιστάσεως. Οι δε Οθωμανοί κατεδίωξαν τους Έλληνες μέχρι τινός, και εσύναξαν αιγοπρόβατα, ίππους βόας, αγελάδας και λοιπά ζώα αρκετής ποσότητος, διάνα μεταφέρωσιν εις την Τριπολιτζάν. Κατ' εκείνην όμως την στιγμήν φθάσας ο Δ. Πλαπούτας με 450, και εύρων τους Οθωμανούς διηρημένους δια την σύναξιν των ζώων επέπεσεν επί της Οθωμανικής πτέρυγας, ήτις ετράπη εις φυγήν. Ευθύς δ' επανελβόντες και οι λοιποί Έλληνες, οίτινες έμεναν εκεί πλησίον εις τας ορεινός θέσεις, κατεδίωξαν τους Οθωμανούς άνευ ζημίας θανάτου, ελευθερώσαντες μόνον τα ζώα, χωρίς να αφήσουν ούτε καν ολίγα δια να ωφεληθούν οι Οθωμανοί.

Από τον Φωτάκο²⁰, υπασπιστή του Θ. Κολοκοτρώνη, πληροφορούμεθα τ' ακόλουθα: "...Οι Τούρκοι μας επήραν το χωρίον Βαλτέτσι και μας έσπρωξαν κάτι το βορεινόν μέρος σιμά του χωριού όπου είναι ο δρόμος των Αραχαμιτών Εκεί επολέμησαν μόνοι των οι μεγάλο καπεταναίοι και τους εσταμάτησαν, άλλως έπιαναν ζωντανόν τον Κυριακούλη ... Οι καπεταναίοι τότε δεν είχαν ακόμη αναγνωριστή καλά από τον λαόν, Κάθε χωρίον είχε ιδικόν του καπετάνιον, και δεν επαρχώρει εις κανένα άλλον την αρχηγίαν, ούτε οι γείτονες των ακολουθούν άλλον τινά. Τότε ως επί το πλείστον ήσαν ομάδες συγγενικοί. Μόνον η Καρύταινα είχε αρχηγούς τους Δεληγιανναίους. Μετά δε την μάχην του Βαλτετσίου ο Κανέλλος Δεληγιάννης²¹, ως είπαμεν ανωτέρω, επαρχώρησεν την αρχηγίαν της Καρύταινας εις τον Θ. Κολοκοτρώνην.

Έπειτα όμως οι Έλληνες έδιδαν την αρχηγίαν εις τους Μανιάτας καπεταναίους, τον Κυριακούλην και Ηλίαν Μαυρομιχάλη, και Μούρτσινον ως μάλλον εμπειροπολέμους, όταν αυτοί ευρίσκοντο εις τα στρατόπεδα, διότι και οι Τούρκοι τους εφοβούντο... Την ακόλουθον ημέραν οι στρατιώται εδειλίασαν, άρχισαν να φεύγουν και κανένας εκτός των καπεταναίων δεν εξημερώθηκεν... Κανείς δεν δύναται να περιγραφή τα κλάυματα του Κολοκοτρώνη εις την περίστασιν αυτήν, μόνος με δέκα ανθρώπους έμεινεν. Επήραν και αυτοί τα άρματα των και ένα σουγλί εις το χέρι δια ραβδί να μη γλυστρούν, διότι ο τόπος ήτον από βροχήν και κατήφορος...".

Από τα ανωτέρω φαίνεται ότι η πρώτη μάχη του Βαλτετσίου, όπου ο Θ. Κολοκοτρώνης φέρεται ως αρχηγός, ετελείωσε με αποτυχία, διάλυση των στρατευμάτων και κλάυματα του ιδίου. Έκτοτε οι Έλληνες εμπιστεύονταν τους Μανιάτες και δέχονταν μόνο μαζί τους να αντιμετωπίσουν τους Τούρκους.

Την εκ νέου εγκατάσταση Ελλήνων στο Βαλτέτσι, όπως αναφέρεται, συνέστησε και ο Θ. Κολοκοτρώνης με επιστολή του. Ο ίδιος κατείχε το Χρυσοβίτσι, ενώ στη θέση της Πιάνας είχε στρατοπεδεύσει ο Κανέλλος Δεληγιάννης, ο Δημήτριος Πλαπούτας κ.ά. Οι τρεις αυτές θέσεις μπορούσαν να αλληλοβοηθούνται εύκολα σε περίπτωση τουρκικής προσβολής, γιατί το στρατόπεδο των Βερβαίνων ήταν κάπως απομακρυσμένο.

Φθάνοντας στο Βαλτέτσι²² ο Ηλίας Μαυρομιχάλης έδωσε το παράδειγμα, βάζοντας το πρώτο λιθάρι, για να χτιστεί κλειστό ταμπούρι, το οποίο θα ήταν ασφαλέστερο και ακολούθησαν όλοι με ενθουσιασμό, ώστε την ίδια ημέρα είχε τελειώσει η κατασκευή του. Σε αυτό το ταμπούρι, που πρέπει να ήταν το ανατολικό, κλείστηκε ο Κυριακούλης Μαυρομιχάλης με 120 Μανιάτες, ανάμεσα στους οποίους ήταν ο Πρωτοσύγκελλος Μελέτιος Φραγκίσκος από την Αρεόπολη και η Μανιάτισσα χήρα Σταυριάνα Σάββαινα.

Στο επόμενο ταμπούρι οχυρώθηκαν ο Ηλίας Μαυρομιχάλης με τον Ηλία και το Νικήτα Φλέσα από την Πολιανή, αδελφούς του Παπαφλέσσα, με 250 άνδρες.

Σε ένα βορεινό ταμπούρι κλείστηκε ο Ιωάννης Μαυρομιχάλης με τον Αναγνώστη Οικονομόπουλο από το Κορυτσαούση (Σπερχογεία), τον Παναγιώτη Κεφάλα από το Δυρράχι, τον παλαιό κλέφτη Γερο-Μήτρο Πέτροβα από τη Γαράντζα που χαρακτηρίζεται ως το καλύτερο τουφέκι της Μεσσηνίας το Δημήτριο Παπατσώνη από το Ναζίρι της Μεσσηνίας και τον Αθανάσιο Σιώρη με τους Κατριβάνους από το Ίσαρι της Αρκαδίας με 330 άνδρες.

Στην εκκλησία οχυρώθηκε ο Ιωάννης Κατσανός με Μανιάτες και οι Μπουραίοι από τους Κωνσταντίνους με 70 άνδρες.

Στο πιο απομακρυσμένο ταμπούρι, πιθανώς το δυτικό, κλείστηκε ο Ηλίας Τσαλαφατίνος με Μανιάτες και 75 Λεονταρίτες, που τότε η πατριδα τους υπαγόταν στη Μεσσηνία. (Συνεχίζετε στο επόμενο τεύχος)

²⁰ Απομνημονεύματα Φωτάκου Αθήναι 1858

²¹ Ο Κανέλλος Δεληγιάννης μετά ... ως εκτελεστική δύναμη του Ηλία Τσαλαφατίνου για να στρατολογήσει. Στην ίδια αναφορά υπάρχει περικοπή που λέγει: "...ο Άγιος Αοχιμανδρίτης Φλέσας ήταν εκεί (Πάπαρη) με έστειλε με εικοσιέξη Σπαρτιάτες και με τον Κανέλλο Δεληγιάννην. Σε ορκώνομαι, ότι αν ήθελε μη... τους ανθρώπους μου από τα βουνά εμαζώζαμεν μερικά άρματα εις το Διάσελον" (της Αλωνίσταινας). Βλέπε Κ. Δεληγιάννη. Απομνημονεύματα, τόμ. Α'. σ. 178.

²² Η μάχη στο Βαλτέτσι της 12-13 Μαΐου έχει περιγραφεί από άσχετους συγγραφείς με πολλές παραλλαγές. Α, Φραντζή. σ. 15 και Θ.Κολοκοτρώνη. Απ., σ. 68, Ν. Σπηλιάδη. Απομνημονεύματα, τόμ. Α', σ. 134, Σ. Τρικούπη, Ιστορία τηςΦωτάκου, απ., σ. 113, Δεληγιάννη, Απ., σ. 210, Μ. Οικονόμου. Απομνημονεύματα, τόμ. Α', σ. 101, Ιω. Γιανναροπούλου, Διήγησις Σπαρτιάτου τινός ονομαζόμενου Ηλία Σαλαφατίνου. Πρακτικά Α' Συνεδρίου Λακωνικών Μελετών, Αθήναι 1982, σ. 142. Της Ιδίας Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασεως, Έκδ. Μέλισσα, τόμ. Β', σ. 174. Εκδοτικής Αθηνών, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ. ΙΒ', σ. 117.

Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ΚΟΠΗ ΠΙΤΤΑΣ ΚΑΙ ΤΡΙΣΑΓΙΟ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ

Ο Σύλλογός μας «Ιστορική οικογένεια των Φλεσσαίων Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ» μαζί με την θρησκευτική Υπηρεσία της ΕΛ. ΑΣ διοργανώνει, μετά την λειτουργία της Κυριακής 3^{ης} Ιανουαρίου 2010, επιμνημόσυνη δέηση, αρτοκλασία και κοπή της πίττας του Συλλόγου για τον ήρωα του 1821

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟ ΦΛΕΣΣΑ (ΔΙΚΑΙΟ - ΑΡΜΟΔΙΟ)

Ή ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ.

Η εκδήλωση θα γίνει στο τέλος της θρησκευτικής Λειτουργίας στο Εκκλησάκι των Αγίων Ταξιαρχών (Μιχαήλ και Γαβριήλ) στην Πρώτη Σχολή της Αστυνομίας, Μεσογείων 96, Αμπελόκηποι στις 9:00 π. μ.

Στην συνέχεια, στο Πνευματικό κέντρο του ναού θα δοθεί καφές με αναψυκτικά και θα γίνει η ετήσια κοπή της πίττας και επικοινωνία με τα μέλη και φίλους του Συλλόγου. Ο Παπαφλέσσας τιμάται στην Αστυνομία επειδή υπηρέτησε σαν πρώτος Υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξεως.

Ο σύλλογος «ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ «Ο ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ» ευχαριστεί τον Πανοσιολογιότατο Αρχιμανδρίτη κ. Νεκτάριο Κιούλο, προϊστάμενο της θρησκευτικής υπηρεσίας της ΕΛ. ΑΣ., για την ευγενή προσφορά του και καλεί όλα τα μέλη και φίλους του συλλόγου να τιμήσουν με την παρουσία τους τον πρώτο Υπουργό Εσωτερικών - Δημόσιας Τάξεως και τον ήρωα της οικογενείας μας Γρηγόριο Παπαφλέσσα. Σημειωτέον ότι ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης Νεκτάριος είναι μέλος της οικογενείας των Φλεσσαίων. Η μητέρα του είναι Φλεσσιπούλα, είναι η κ. Ελένη Χρήστου Φλέσσα από το Μοναστηράκι, Γορτυνίας.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΦΛΕΣΣΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΣ - ΑΡΜΟΔΙΟΣ) Ή ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΩΤΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ,

ΚΑΙ ΗΡΩΑΣ ΤΟΥ ΜΑΝΙΑΚΙΟΥ

ΠΟΛΙΑΝΗ 1788 - ΜΑΝΙΑΚΙ 1825

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ

ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ Ο «ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ»

Αγίου Σίλα 29, Νέα Πεντέλη, 15236.

ΑΦΜ 998185780 ΔΟΥ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

ΤΗΛ. 210- 6138059, -ΦΑΞ 210- 8037827

e-mail tflessas@flessas.eu, www.flessas.eu

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Αριθ. Τεύχους 29

Εκδότης Διευθυντής Τίμος Φλέσσας

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚ-

ΤΕΣ. ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΣΤΟ

ΣΥΛΛΟΓΟ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ή

ΣΤΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

051/296036-26 ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εγώ πλήρωσα την συνδρομή μου.

ΕΣΕΙΣ;

Τιμή Συνδρομής 25€

Εάν όχι παρακαλούμε θερμά να την εξοφλήσετε είτε με ταχυδρομική επιταγή στα γραφεία του Συλλόγου ή μέσω της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

στο **λογαριασμό 051/296036-26**

ενημερώνοντας την ταμία μας για την κατάθεση.